

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 626
van **AXEL RONSE**
datum: 23 augustus 2018

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Ruimtelijke uitvoeringsplannen - Typebepalingen voor de plaatsing van zonnepanelen

Het zogenaamde 'clicheringsartikel' 4.4.9 in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) biedt de mogelijkheid aan vergunningverlenende instanties om een vergunning af te leveren voor de plaatsing van windturbines of andere installaties voor de productie van energie in agrarisch gebied. Dit artikel kan in principe dus ook gebruikt worden om installaties voor zonnepanelen te plaatsen in dergelijke gebieden, al dan niet in de onmiddellijke omgeving van een bestaande woning of (landbouw)bedrijf. De plaatsing van dergelijke constructies is immers opgenomen in de standaardtypebepalingen voor agrarische gebieden, vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008.

In tal van (gewestelijke) ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP) vinden we dan ook deze typebepalingen, die de plaatsing van zonnepanelen mogelijk maken in de tuinzone van woningen op basis van artikel 4.4.9 VCRO. Ik verwijs bijvoorbeeld naar artikel 1.3 van de verordenende voorschriften van het recentelijk vastgestelde RUP "Moervaartvallei – fase 1" (13.07.2018), waar deze typebepaling werd overgenomen. Ook de typebepalingen voor handelingen in verband met natuur en de waterhuishouding zijn opgenomen. De typebepalingen inzake het verbouwen en herbouwen van zonevreemde constructies zijn (terecht) niet langer opgenomen, aangezien deze bepalingen ingevolge een wijziging van de VCRO als decretale basisrechten zijn opgenomen in alle bestemmingen.

De bepaling van art. 4.4.9 VCRO is enkel van toepassing in de gewestplanbestemmingen en niet in gebieden die geordend worden door een (gewestelijk) ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP). Deze RUP's dienen dan de typebepalingen expliciet over te nemen. Maar het is natuurlijk ook mogelijk dat de plaatsing van dergelijke constructies niet gewenst is, denk bijvoorbeeld aan gebieden die omwille van landschappelijke of natuurlijke waarden van bebouwing gevrijwaard moeten worden, of zones die in de aanvliegstrook voor de luchtvaart gesitueerd zijn.

In het vastgestelde gewestelijk RUP "Bouvelobos, Hemsrode en steilrand van Moregem" (12.01.2018) is de bepaling inzake de plaatsing van installaties voor de productie van energie evenwel niet opgenomen in de stedenbouwkundige voorschriften voor het agrarisch gebied. Dit betekent dat tal van huiskavels, vaak gelegen in een verstoorde omgeving, geen gebruik (meer) kunnen maken van de bepaling van art. 4.4.9 en dat de plaatsing van zonnepanelen in de tuinzone van de woningen niet langer mogelijk is.

1. Om welke reden werd in het RUP "Bouvelobos, Hemsrode en steilrand van Moregem" geen bepaling opgenomen in verband met de plaatsing van installaties voor de

productie van energie, al dan beperkt in hoogte of type? Welke elementen uit het milieueffectenrapport, landschappelijke of ruimtelijke impactanalyse lagen aan de basis om deze bepaling niet op te nemen? Of gaat het om een vergetelheid, in de veronderstelling dat artikel 4.4.9 VCRO ook op deze gebieden van toepassing is?

2. In welke andere gewestelijke RUP's werd de typebepaling (voor agrarisch gebied) betreffende de plaatsing van windturbines of andere installaties voor de productie van energie niet opgenomen? Welke reden(en) lagen hier desgevallend aan de basis van deze keuze?
3. Welke mogelijkheden hebben de eigenaars van een zonevreemde woning in het agrarisch gebied van het RUP "Bouvelobos, Hemsrode en steilrand van Moregem" voor de plaatsing van zonnepanelen of andere installaties voor de productie van alternatieve energie?

ANTWOORD

op vraag nr. 626 van 23 augustus 2018

van **AXEL RONSE**

1. De opname van de typebepaling met betrekking tot het plaatsen van windturbines en windturbineparken en ook andere installaties voor de productie van (hernieuwbare) energie of energierecuperatie werd niet wenselijk geacht voor de agrarische gebieden in het RUP "Bouvelobos, Hemsrode en steilrand van Moregem" omwille van de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van het plangebied als geheel, waarvan een belangrijk deel aangeduid werd als erfgoedlandschap.
2. De stedenbouwkundige voorschriften van de definitief vastgestelde ruimtelijke uitvoeringsplannen kunnen geconsulteerd worden op www.omgevingvlaanderen.be/grup. Het niet opnemen van de typebepaling over het plaatsen van windturbines en windturbineparken en andere installaties voor de productie van (hernieuwbare) energie of energierecuperatie is doorgaans het gevolg van de gebiedsspecifieke doorvertaling van de ruimtelijke visie op de gewenste natuurlijke en agrarische structuur, waarbij de aanwezigheid van erfgoedlandschappen, landschappelijk waardevolle agrarische gebieden en/of vogel- en habitatrictlijngebieden aanleiding gaf tot de keuze om de genoemde typebepaling niet op te nemen. Voor kleinschalige constructies voor energiewinning, zoals zonnepanelen bij bestaande woningen, geeft het vrijstellingenbesluit voldoende mogelijkheden.
3. De mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen in de agrarische gebieden van de RUP's waarin de typebepaling niet opgenomen werd, is beperkt tot de handelingen die zijn vrijgesteld van vergunning. Artikel 2.1, 3°, van het vrijstellingenbesluit laat de plaatsing van zonnepanelen op een plat dak tot maximaal 1 meter boven de dakrand of zonnepanelen geïntegreerd in het hellend dakvlak toe. Daarnaast is via artikel 2.1, 8°, van het vrijstellingsbesluit ook de plaatsing van zonnepanelen in de zij- of achtertuinstrook in agrarisch gebied vrijgesteld van vergunning indien voldaan is aan de voorwaarden voor niet-overdekte constructies (o.a. maximaal 1,5 m boven het maaiveld, ingeplant tot op 1 meter van de perceelsgrens of tot tegen een bestaande scheidingmuur en voor zover de gezamenlijke oppervlakte van dergelijke constructies, met inbegrip van alle bestaande niet-overdekte constructies in zijtuin en achtertuin, de 80 vierkante meter niet overschrijdt).

Met de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet betreffende de bestemmingsneutraliteit voor de winning van hernieuwbare energie, dat de Vlaamse Regering op 20 juli 2018 goedkeurde, worden deze mogelijkheden bovendien verder verruimd, zodat de plaatsing van dergelijke installaties binnen bepaalde voorwaarden vergund kan worden, ongeacht de voorschriften van de ruimtelijke uitvoeringsplannen en ruimer dan hetgeen thans reeds is vrijgesteld van vergunning.